

Српско археолошко друштво
Завод за заштиту споменика културе Ваљево

СРПСКО АРХЕОЛОШКО ДРУШТВО

XXXV СКУПШТИНА И ГОДИШЊИ СКУП

Ваљево, 24-26. мај 2012. године

Програм, извештаји и апстракти

Ваљево 2012

Приредили: Војислав Филиповић и Драгана Антоновић

Издавач: Српско археолошко друштво, Београд

За издавача: Драгана Антоновић

Штампа: Ваљевопринт, Ваљево

Тираж: 150

Бесплатан примерак

или култура у којој је изглед гробова био једнообразан. Тело је могло бити положено директно у гробну раку, или претходно положено у саркофаг или ковчег, или смештено у одговарајућу гробну конструкцију од опека или камена. Облици гробова, оријентација и положај тела зависили су од карактера културе којој припадају, погребног ритуала, као и друштвеног статуса „покојника“. Термин *скелетно сахрањивање* који се у нашој литератури одомаћио као синоним за инхумацију, није нарочито примерен јер асоцира на секундарно сахрањивање декарнираног скелета.

При ископавању инхумираних остатака примењују се стандардне археолошке методе. Археологија би требало да има исту садржајну и методолошку обавезу како према комплетно очуваним скелетима, тако и према фрагментованим коштанним остацима, да их сачува за антрополошку обраду, без обзира на присуство остатака материјалне културе или не, и независно из ког праисторијског или историјског периода они потицали.

Циљ овог реферата је покушај да се заустави више деценијска небрига за овакву врсту налаза, да се укаже на начин ископавања, депоновања, транспорта, прања и документовања инхумираних гробних садржаја, као и на проблеме са којима се срећу антрополози у раду са скелетним остацима. Потребно је скренути пажњу истраживачима на антрополошки релеватне податке са самих археолошких ископавања на основу којих ће се омогућити што потпунија интерпретација одређене некрополе, односно појединачне сахране, и реконструкција погребних обичаја. Тим поводом смо у Археолошком институту у Београду израдили нове гробне и антрополошке записнике како за дечије, тако и за јувенилне и одрасле индивидуе (посебно за спаљене и инхумиране индивидуе).

Предраг Радовић, Народни музеј Краљево

ОСТЕОЛОШКИ МАТЕРИЈАЛ У МУЗЕЈСКОМ КОНТЕКСТУ: ПРИМЕР НАРОДНОГ МУЗЕЈА У КРАЉЕВУ

Људски скелетни остаци чине врло специфичан тип материјала који се може затећи у музејском контексту. Археолошка ископавања (посебно некропола) која обављају музејске институције често резултују великим бројем скелета варијабилног стања очуваности. С обзиром да у највећем броју музејских институција нема стручњака на пољу физичке антропологије, овај материјал често бива занемарен наспрам археолошких остатака материјалне културе. Од иницијалног одлагања остеолошког

материјала у музејски депо па до његове биоархеолошке анализе често прође и по неколико деценија, а многе антрополошке серије на жалост никада и не дочекају адекватан третман. Због неадекватних услова чувања губи се велики број драгоцених морфолошких података. Имајући у виду константни напредак методологије биоархеолошких истраживања и заштитну функцију музејских институција, као важан задатак се намеће адекватна рестаурација и чување скелетног материјала. Скелете у музејима треба учинити лако доступним за данашње истраживаче и сачувати га за будуће генерације истраживача. Стога тема представља кратак осврт на третман људских скелетних остатака у музејским институцијама у Србији, на примеру Народног Музеја у Краљеву. Биће размотрено стање остеолошког материјала у музејима, као и практичне процедуре које имају за циљ побољшање тог стања.

Ксенија Ђукић, Лабораторија за антропологију, Институт за анатомију, Медицински факултет, Универзитет у Београду

МЕДИЦИНСКИ ИМИЦИНГ У АНТРОПОЛОШКИМ ИСТРАЖИВАЊИМА

Примена медицинског имицинга у антрополошким истраживањима подразумева: конвенционалну радиографију, ортопан томографију (ОРТ), компјутеризовану томографију (СТ), микро компјутеризовану томографију (micro-СТ), магнетну резонанцу (MRI) и микроскопске методе.

Конвенционална радиографија ради на принципу различите апсорпције X-зрака приликом њиховог проласка кроз коштану ткиво и даје слику која приказује кости у две димензије. Уколико сумњамо на неку патолошку промену у кости радиографија може да нам прикаже локализацију, облик, величину и границе патолошке лезије, односно, њене релације са околним коштаном структурама. ОРТ ради на сличном принципу као и конвенционална радиографија и пружа могућност дијагностиковања патолошких промена у вилицама као и приказивање стадијума формирања зуба који се користе за одређивање индивидуалне старости дечијих и јувенилних индивидуа. За разлику од конвенционалне радиографије, СТ омогућава издвајање једног слоја ткива при чему се он приказује издвојено од слојева који су испред и иза њега уз могућност да се раван приказивања може мењати зависно од потребе испитивања. Слика добијена овом методом је у бољој резолуцији и

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

902/904:005.745(497.11)“2012”
902/904:061.2(497.11)(062)

СРПСКО археолошко друштво. Скупштина и
годишњи скуп (35 ; 2012 ; Ваљево)

САД : Српско археолошко друштво : XXXV
Скупштина и годишњи скуп, Ваљево, 24-26.
мај 2012. године : програм, извештаји и
апстракти / [приредили Војислав Филиповић и
Драгана Антоновић]. - Београд : Српско
археолошко друштво ; Ваљево : Завод за
заштиту споменика културе, 2012 (Ваљево :
Ваљевопринт). - 84 стр. ; 21 cm

Тираж 150. - Радови на срп. и енгл. језику.

ISBN 978-86-913229-3-9

а) Српско археолошко друштво (Београд).
Годишњи скуп (35 ; 2012 ; Ваљево)
COBISS.SR-ID 190914060